

Zlatý list se vrátil do Karlovarského kraje

Kateřina Dvořáková, Český svaz ochránců přírody Kladská

Letos 30. dubna ráno se sešlo v Bečovské botanické zahradě 76 dětí ze čtyř základních škol a dvou přírodovědných kroužků v doprovodu deseti dospělých, na které se těšil šestnáctičlenný organizační tým. Nečekalo je však tradiční pálení čarodějnic, ale přírodovědná soutěž družstev Zlatý list, kterou již 53 let po celé České republice pořádá Český svaz ochránců přírody (ČSOP). V Karlovarském kraji až do roku 2018 chystalo krajské kolo ekocentrum Chodováček. Později se přípravy ujala Bečovská botanická zahrada, které však konečný průběh soutěže dva roky za sebou zhatil covid. Tím se soutěž z našeho kraje na chvíli vytratila.

Potěšilo mě, když jsem byla v únoru oslovena, abych za ČSOP Kladská krajské kolo zorganizovala. Čekalo mě vytipování místa, domluva termínu, nalákání účastníků, oslovení vhodných odborníků na soutěžní stanoviště a koordinace podpůrného týmu.

Jak taková soutěž vlastně probíhá? Soutěží se ve dvou kategoriích: děti od třetí do šesté a od sedmé do deváté třídy. Někdy se přidává i mladší kategorie, která je však spíše zkušební, do národního kola se z ní nepostupuje. My jsme měli jen ty starší. Děti soutěží v šestičlenných družstvech, každé je rozděleno na tříčlenné „hlídky“, jejichž výsledky se sčítají. Každá hlídka prochází sedmi soutěžními stanovišti. U toho sedmého, což je obhajoba práce pro přírodu, se obě hlídky setkají a o práci svého oddílu či třídy mluví již dohromady.

Na našem krajském kole účastníci procházeli okruh okolo sádek v Bečovské botanické zahradě. Přestože na každé stanoviště měli jen 8 minut, mimo soutěžní otázky se dozvěděli vždy i nějakou zajímavost. Na

prvním stanovišti si vyzkoušeli, jak znají naše ryby, a navíc si prohlédli rybářské náčiní, poté pokračovali k určování planých rostlin z okolí sádek. U ornitoložky si prohlédli i živé ptáky, kteří se průběžně chytali do sítě a zase vypouštěli. Tamtéž se dokonce neplánovaně podařilo chytit do krabice užovku obojkovou, kterou jsme pochopitelně potom vypustili. Vtipně bylo pojaté stanoviště poznávání stromů. Zahradnice botanické zahrady zde využila svých možností a na místo přinesla rovnou celé stromy, totiž bonsaje. Od stromů pokračovali soutěžící k savcům, kde se zamýšleli nad dermoplastickými preparáty, lebkami, trusem a pobytovými známkami. Prakticky všechny překvapilo, jak malá je vlastně kočičí lebka. Předposlední stanoviště bylo plné hemžerů, na děti čekali živí vodní bezobratlí ulovení přímo v botanické zahradě. S pomocí jednoduchých klíčů a lupy se měly dostat k názvům živočichů.

Poslední stanoviště, tedy obhajoba práce pro přírodu, byla pro většinu družstev výzvou. Děti mluvily o své práci před dvoučlennou komisí. Účastníci měli většinou na balicím papíru koláže fotek a textu, kde představovali, co pro přírodu celý rok společně dělali. Často to bylo čištění Ohře, nechyběla ale ani příprava zvířecích obydlí – hmyzích hotelů, budek a jednoho čapího hnízda. Jeden oddíl (Alauda Sedlec) dokonce soustavně pečuje o modráskovou louku, kde se snaží mimo jiné promyšlenou sečí zachovat krvavec toten pro modráška bahenního. Jejich úsilí je mnohaleté a má už viditelné výsledky.

Během čekání na výsledky nebo na vypuštění na stezku se díky krásnému prostředí Bečovské botanické zahrady nikdo

nenudil. Děti hojně využívaly lodičky na rybníku a opékaly si buřty. Dospělí hlavně relaxovali nebo si prohlíželi zahradu.

Na slavnostním vyhlášení se všechna družstva mohla radovat ze zajímavých cen v podobě obrázkových určovacích klíčů a dalších přírodovědných publikací, první tři v každé kategorii si navíc pochutnala na dortu. Vítězové obou kategorií postoupili do národního kola, kde v červnu měřili síly s nejlepšími týmy z celé republiky během týdenního soustředění plného exkurzí, přednášek a dalších aktivit. Letos se konalo v Ústeckém kraji.

Do národního kola se dá postoupit i jinak, a to plněním čtyř dobrovolných úkolů, které jsou zveřejňovány od začátku školního roku na stránkách soutěže. Výsledky se posílají přímo na ústředí ČSOP a komise vybere vítězné družstvo, které postupuje přímo bez účasti v nižších kolech. Letos děti sledovaly barviva pomocí

chromatografie, zkoumaly mechy, počítaly vodní ptactvo a vyhledávaly háčky. V našem kraji této možnosti zatím nikdo nevyužil, ale věřím, že příště úkoly někoho zlákaají nejen pro možnost postupu, ale hlavně pro zába-
vu při objevování.

Na závěr bych ráda poděkovala Karlovarskému kraji, který soutěž štědře podpořil, a také Střední odborné škole Stříbro, která nám zapůjčila studenty na výpomoc na odborná stanoviště. Jsme rádi, že k nám ústředí ČSOP poslalo zkušené organizátory na pomoc na místě. Také díky podpoře všech výše zmíněných na akci panovala příjemná atmosféra a shodli jsme se, že krajské kolo Zlatého listu v Bečovské botanické zahradě bude i příští rok. ■

Kromě pěkných cen i radost z příjemně stráveného dne si odnášel také přírodovědný kroužek Mladí rysové z Mariánských Lázní. Foto Pavla Tájková.

